Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

ILLUSTRERADT NYASTE

SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 34.) Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 20 Augusti 1854. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. (VIII årgången

A. von Lüders

A. von Lüders,

k. rysk generaladjutant och general vid infanteriet.

Den k. ryske generaladjutanten och generalen vid infanteriet, A. v. Lüders, kommendant öfver 5:te armékorpsen, gjorde sig först märkbar i Polen under striderna 1831, senare 1845 i Kaukasus mot Schamil, och 1849, sedan grefve Nesselrode, den 27 April 1849 hade visat de europeiska magterna, att kejsaren af Ryssland ville sända sina trupper till Ungern, i Ungern och Siebenbürgen. Bland de generaler, med hvilka furst Paskiewitsch öfverskred gränsen, nämndes Lüders snart med utmärkelse. Han rykte med 40,000 man in i Siebenbürgen, hvarest general Bem fått öfvertaget, förenade sig den 12 Juli 1849 med den österrikiska fältmarskalklöjtnanten Pucher, besatte Kronstadt

Wladimir Alexiewitsch Kornilof.

(Se N:o 33.)

och intog efter en hårdnackad kamp Hermannstadt. Den 31 Juni blef Bem slagen vid Schäsburg, Hermannstadt åter besatt, och Lüders förenade sig med den från norden framryckande general Rüdiger till Görgeys förföljande, och som följande månad vid Vilagos underkastade sig. I nuvarande turkisk-ryska kriget utnämndes Lüders till befälhafvare öfver 5:te armékorpsen, hvilken till en del gick till Bessarabien och till en del till nedra Donau, neml. till Galacz och Braila. Någon synnerlig vapendåd har han ännu icke lyckats utföra. Vid belägringen af Silistria skall han hafva blifvit svårt sårad.

Sveaborg.

Sveaborg bär med rätta namnet af Nordens Gibraltar och har aldrig sett någon fiende såsom segerherre inom sina murar. Denna starka fästnings ursprung infaller i medlet af förra århundradet, då Svenskarne

år 1742 hade kämpat olyckligt under odugliga generaler och måste öfverlemna större delen af Finland till de inträngande Ryssarne. General Lewenhaupt drog sig tillbaka från position till position tills han slutligen hade försatt sig i en så ogynnsam ställning vid Helsingfors, att han icke kunde röra sig. Förgäfves föreslog den tappre du Bosquet att slå sig igenom, men de svenska officerarne hade förlorat modet, och sålunda tillvägabragtes den 4 September en vanhederlig kapitulation, enligt hvilken de svenska regimentena skulle förpligta sig att återvända till Sverige, under det att de finska, hvilkas förfäder hade kämpat så modigt under Gustaf Adolf, och bestodo af 12,000 man infanteri och 2,000 ryttare, skulle qvarstanna i Finland och underkasta sig ryska kejsarinnans spira. Adolf Fredrik af Holstein-Gottorps val till svensk konung stämde Catharina II gynsammare för Sverige, och freds-underhandlingarne i Åbo fingo derigenom ett bättre resultat än man hade orsak att vänta. Emellertid förlorade Sverige "ett stycke af sin högra arm", och Rysslands gränser utvidgades till Kymmene-elf, hvarigenom ett distrikt om 226 qvadratmil blef rifvet löst från Sverige. Men det värsta af allt var, att det mistade alla sina gränsfästningar: Fredrikshamn, Nyslott och Willmansstrand och fick en öppen för hvar och en invasion tillgänglig gräns.

För att något afhjelpa denna olycka började Sverige år 1749 under tillsyn af den bekante grefve Ehrensvärd att på de 7 öarne vid Helsingfors lägga grunden till fästningen Sveaborg, som naturen har gjort så godt som ointaglig, och vid samma tid fick Skärgårds-flottan en så ändamålsenlig inrättning, att man trodde gränserne väl förvarade. Men inga murar förmå att utestänga förräderiet, och Sveaborg föll år 1808 i Rysslands händer genom det skändligaste förräderi Svenska historien känner, och det medförde nästan lika bedröfliga följder, som det olyckliga slaget vid Pultava.

Då Sveaborg, nyckeln till Finland och en af de starkaste fästningar på jorden, emedan fästningsverken äro för det mesta utsprängda uti sjelfva de omgifvande bergen, genom en neslig kapitulation öfverlemnades åt Ryssarne, afträddes i sjelfva verket äfven hela Finland åt dem. Att fästningen ej behöft uppgifvas är påtagligt; ty den ägde en besättning af öfver 6000 man och den belägrande hären var föga talrikare, hvaremot, för att fullkomligt omringa och betvinga denna fästning, skulle erfordrats minst 50,000 man och en stark flotta. Dessutom innehade Sveaborg omkring 2,500 kanoner samt så stora förråder af proviant och ammunition, att den lätteligen hade kunnat utan all undsättning försvara sig öfver ett helt år. Hvad som förmådde kommendanten, vice amiralen Carl Olof Cronstedt, till det skamliga uppgifvandet, har väl aldrig blifvit tillförlitligt styrkt; men att ett verkligt förräderi ägde rum, har man all anledning att antaga. De, som velat försvara Cronstedt hafva skyllt på vankelmod och rådlöshet, och åberopat hurusom han låtit narra sig genom den listen, att Ryske befälhafvaren låtit trycka ett falskt exemplar af Post- och Inrikestidningen, hvari tillståndet i Sverige skildrades helt annorlunda, än det verkligen var och hvilket skickligt skall hafva blifvit Cronstedt meddeladt. Rätta orsaken var väl dock mutor, jemte politiskt missnöje, ty hans befäl på Sveaborg kunde med allt skäl betraktas såsom en onåd, enär han vid början af Gustaf Adolfs regering var general-adjutant för flottan, men miste denna post och sändes till Sveaborg, för att aflägsnas. Hvad som slutligen gjorde förräderiet lättare verkställbart, var den omständigheten, att Gustaf Adolf oklokt upphäft den paragraf i krigsartiklarna, som tillät hvilken officer som helst att taga befälet i en fästning, så snart dess kommendant förklarade sig vilja kapitulera. Den 6 Mars 1808 visade Ryssarne sig första gången utanför Sveaborgs murar och jemt en månad defter, eller den 6 April, sedan endast några obetydliga skärmytslingar ägt rum, hvaraf blott fem man af besättningen stupat och 28 blifvit sårade, afslöts konventionen om fästningens uppgifvande, så vida icke inom en månad tillräcklig undsättning ankom. Bland annat innehöll äfven kapitulationen sådana vilkor, som rimligen ej kunde uppfyllas, t. ex. att innan den 3 Maj 5 Svenska linieskepp skulle hafva med trupper inlupit i Sveaborgs hamn. Till kapitulationens betryggande öfverlemnades ytterligare redan den 9 April till Ryssarne utanverken på Långön samt Wester- och Öster- Svartö. Slutligen föll Sveaborg, som kostat staten öfver 25 millioner, den 6 Maj 1808 i Ryssarnes händer." *)

Sveaborg ligger ungefär en mil från Helsingfors på de 7 öar, som förut kallades Wargskären, och af hvilka hufvudön ännu kallas Wargö. Här är också fästningens egentliga styrka, kommendantens boning, högvakt och flera magasiner, alla af sten och till större delen försedda med bombfasta hvalf. Midt på den så kallade slottsplatsen står en minnesvård öfver byggmästaren, som ligger begrafven under densamma och hvilken, om det vore honom förunnadt att nu se styrkan af hans verk pröfvadt af de förenade engelsk-franska flottorna, efter all sannolikhet knappt skulle önska, att det bestode sitt prof.

Innanför verken ligga dockorna, hvilka blifvit bildade genom klippornas sprängning eller uppkastade fördämningar. Närmaste ön, Stora Öster- Svartö, är en stor med starka vallar och kasematter omgifven klippö, på hvilken alla skärgårdsflottans varf, magasiner o. s. v. befinna sig och emellan hvilken och förstnämnda ön den befästade hamnen sträcker sig. Än vidare höra till fästningen det starka med 110 kanoner af svåraste kaliber armerade fästet Gustafssvärd på en ö vid inloppet till hamnen, som skiljes genom ett smalt, men djupt sund från den närliggande ön Bakholm och som medelst en bro är förenad med Wargö. De fyra öfriga öarne, hvilka likaledes äro väl försvarade, Öster- och Wester- Svartö, Långöen och Bakholm äro försedda med kaserner, bagerier och magasiner. Besättningen utgjorde vid krigets utbrott 2,600 man.

*) Sv. konv. Lex.

Sätt att bibehålla slipstenar runda.

Det är kändt att sandsten, som begagnas till slipsten och som med tillhjelp af en vefstång sättes i rörelse medelst foten, ej länge bibehåller sin runda form, utan att på somliga ställen fördjupningar bildas, till följe hvaraf under slipningen uppstår ett stötvis återkommande upplyftande och nedsjunkande af det föremål som slipas, hvilket åter har till påföljd att stenens oregelbundna form allt mera tilltager.

Man söker vanligen orsaken till denna olägenhet uti stenens olika hårdhet på o-

lika ställen, till följe hvaraf de mindre hårda ställena först skulle afnötas; men vid jemförande af flere slipstenar ifrån olika verkstäder, visade sig den påfallande öfverensstämmelse dem emellan, att fördjupningen hos alla befann sig på det ställe, hvarest vefstången var vänd åt sidan, och man förmodade att detta mer hade sin grund uti ett allmänt förekommande fel vid slipningen, än uti sjelfva stenen. Man gaf derföre noga akt uppå slipningen, och fann snart orsaken härtill. Stenens hastighet är under kringlöpandet ej alltid lika, utan störst då vefstången nedtryckes med foten, och minst då vefstången åter stiger uppåt. Om man någorlunda starkt trycker uppå stenen så är all kraft förbrukad då trampbrädet åter stiger upp, och man nödgas med stor kraft åter trampa på brädet. Men på det att stenen ej må stadna förr än vefstången äter slagit om för att nedtrampas, och ytterligare emedan man på samma gång måste upplyfta foten och draga den till sig, lyfter man ovillkorligen den kropp som slipas upp från stenen, till följe hvaraf det ställe af stenen som under vefstångens uppstigandet är under handen blifver minst afnött. Men nu följer trambrädets nedtryckning; man trycker med kraft ned foten på trampbrädet, och denna ansträngning fortplantar sig omedvetet till handen, så att man på samma gång trycker starkast både med hand och fot. Emedan vefstången är orörligt fästad vid stenen, så träffar det starkare trycket hvarje gång samma ställe af stenen, och denna afnötes, såsom erfarenheten visat, företrädesvis uppå den sidan, hvaråt vefstången är vänd, då man nemligen låter stenen löpa emot handen, och tillika slipar nära nog ofvantill uppå stenen. Om man deremot kringvrider stenen med handen, så träffar stället för vefstångens nedtryckning en annan del af stenen, och det bildar sig ännu en fördjupning, som är aflägsnad från vefstången ungefärligen $^3/_4$ af en rät vinkel, till följe deraf att slipningen sker framtill uppå stenen, men tryckningen deremot, sedan vefstången slagit öfver och rörer sig bakåt.

Följden af allt detta måste nödvändigt blifva att stenen ganska snart blifver obrukbar, isynnerhet emedan arbetaren ej känner till dessa förhållanden, och derför behandlar stenen desto mer skoningslöst. Denna olägenhet kan dock afhjelpas uppå flere sätt. Då en annan person sköter trampningen eller vefstångens kringvridning, så utöfvar den slipande en mera likformig tryckning uppå stenen, och derigenom är redan mycket vunnet. Men för slipningen erfordras då tvenne personer, hvilket redan i och för sig sjelft är besvärligt, emedan den slipande då med ord måste efter behof reglera stenens hastighet, hvilket han deremot på en gång både känner och afhjelper, då han slipar ensam. Bäst kan man afhjelpa denna olägenhet derigenom att man alldeles icke fäster vefstången vid stenen, utan anbringar den på följande sätt: vid slipstenens axel fäster man ett hjul med ett visst antal kuggar, t. ex. 20; uti detta hjul låter man ett annat, vid hvilket vefstången är fästad, ingripa med 21 kuggar; har vefstångshjulet med sina 21 kuggar gått ett hvarf omkring, så hafva också 21 kuggar gått framåt uppå hjulet, som är fästadt vid slipstenens axel; men då detta hjul endast har 20 kuggar, så har det gått omkring $^1/_{20}$ mer än sin omkrets, och då nu den starkare tryckningen åter sammanfaller med vefstångens rörelse, så träffar den vid hvarje kringvridning af slipstenen ett ställe som ligger $^1/_{20}$ af omkretsen framåt, och vid 20 kringvridningar har denna tryckning en gång träffat hvarje del af stenen, till följe hvaraf således stenen afnötes fullkomligt likformigt å alla ställen, och endast den olika hårdheten hos stenen ännu förorsakar någon olikhet.

Denna inrättning belönar i sjelfva verket genom de fördelar den medförer ganska väl den ringa möda, som dess första iståndsättande förorsakar, emedan stenen i detta fall håller mycket längre, då den ej mer behöfver afslipas för att åter blifva rund; och vidare, emedan slipningen går mycket bättre och mera regelbundet, ty på en utslipad sten brytas och afrundas alla skarpa kanter. Kugghjulen kuna göras af hårdt träd, ifall man ej är i tillfälle att låta gjuta dem af jern, och till följe häraf uppstår, genom anbringandet af af denna inrättning, hvarken någon alltför stor förhöjning af kostnaderne, och hela tillställningen är dessutom ganska enkel. Ännu mer regelbunden blifver slipningen ifall stenen löper hastigare omkring, och kroppen som slipas endast lätt tryckes emot densamma, så att man under denna hastiga rörelsen ej blifver istånd att följa alla stenens ojemnheter. Vid hastigare kringvridning verkar stenen också mer som svänghjul, och med hvarje ögonblick blifver rörelsen mera likformig. Man uppnår detta mål ifall man t. ex., så gifver hjulet, hvarvid vefstången är fästad, 25 kuggar, men deremot hjulet vid stenens axel endast 12, hvarigenom stenen vid hvarje trampning gör $2^1/_{12}$ omlopp. Genom detta förhållande betingas äfven en omvexling af det för tryckning mest utsatta stället. En af stenens olika hårdhet beroende utslipning kan aldrig helt och hållet undvikas, ehuru visserligen betydligt förminskas.

Tekniska Notiser.

Om de förändringar, som träd undergår genom utsättande för inverkan af spänd ånga; af Karl Kehn. Träd, isynnerhet vekt träd, som utsättes för inverkan af vattenånga, blifver böjligt så länge detta är varmt och genomträngdt af ångan, och låter då med vida större lätthet än vanligt träd böja sig i hvad form som helst; vid afkylning och torkning bibehåller det denna form, men förlorar då en stor del af sin egendomliga elasticitet (instrumentmakare kunna ej begagna ångadt träd till resonansbottnar), hvilket, enligt all sannolikhet, härrörer deraf att den i trädets celler inträngda vattenångan uppmjukar de harzartade delarne, och emellan dem utfäller fasta delar som följt med ångan, och som sedermera qvarstadna samt till större delen tillstoppa porerne, hvarigenom såväl luftens som fuktighetens inträngande i cellerne förhindras, hvilket, såsom bekant är, verkar skadligt uppå elasticiteten. Om man, för att skydda träd mot förruttnelse, vill impregnera det med lösningar af metallsalter, så erhåller man med säkerhet, till följe af ofvananförde grunder, ett sämre resultat, ifall man förut behandlar det med ånga, än om trädets porer fått förblifva öppna utan föregående ångning, och sålunda bättre kunnat upptaga skyddsmedlet, hvilket förhållande meddelaren häraf genom flera försök funnit vara fullkomligt grundadadt.

Fast murbruk. Stenkolsaska blandad med lika delar sand och kalk, skall, enligt "Notizblatt des Architekten-Vereins", gifva ett ytterst fast murbruk, som isynnerhet är tjenligt att begagnas på fuktiga ställen.

Kurschid Paschas (General Guyon) högqvarter i Kars.

(Se N:o 33.)

Scen ur Kurschid Paschas läger vid Kars.
(Se N:o 33.)

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

Preller's patenterade nya läderberedning.

Detta nya patenterade sätt att bereda läder är så helt och hållet nytt, medförer så många fördelar och lemnar en till så många praktiska ändamål tjenlig produkt, att det vill synas som skulle det komma att förorsaka en fullkomlig omhvälfning uti allt hvad garfning heter. Herr Preller inrättade vid Lant-street, Southwark, en fabrik, hvarest han bedrifver lädertillverkning uti ganska stor skala och med en framgång, sådan man knappast kunnat hoppas inom så kort tid. Hans läder äger redan ett godt rykte, och skall innan kort komma att skattas högt för sin användbarhet till åtskilliga industriella ändamål, isynnerhet till drifremmar för maschiner, hvartill detsamma är särdeles tjenligt, i anseende till sin utomordentliga fasthet, böjlighet, likformighet och varaktighet.

En jemförelse emellan de egenskaper, som lädret genom detta förfarande erhåller, med dem det bekommer genom garfning med ekbark, catechu m. fl. ämnen, ådagalägger en så påfallande åtskilnad, att ett meddelande af hvad vi för det närvarande känna om denna sak, derigenom fullkomligt rättfärdigas.

Första behandlingen vid detta förfarande liknar den vid logarfning. Efter det man borttagit hornen, tvättas hudarne lätt och afhåras på vanligt sätt. Derpå torkas de delvis, bestrykas på köttsidan med en egendomlig blandning, hvilken enligt patentbeskrifningen består af djuriska, vegetabiliska och saltartade ämnen. De djuriska ämnen som härvid användas äro: hjernan af nötkreatur, smör, mjölk och djuriskt fett; af vegetabliska ämnen användas sådane som innehålla mycket stärkelse men föga växtlim, såsom korn- och rismjöl, eller och stärkelse ensamt för sig; af salter begagnar man koksalt eller salpeter. Följande blandning lemnar ett ganska godt resultat: kornmjöl 26 delar, hjerna af nötkreatur 23 delar, koksalt eller salpeter 4 delar, osaltadt smör $6^1/_2$ del, mjölk $12^1/_2$ del, djuriskt fett (såsom klöfett eller hästfett) 28 delar. Smöret och hjernan sammanblandas först, derpå tillsättes småningom mjölet, sedermera fettet och till sist mjölken. Saltet, som är bestämdt att konservera smöret och hjernan, kan tillsättas genast i början.

Efter det hudarne blifvit utbredda på stora bord och på köttsidan bestrukne med denna blandning, bringar man dem, sålunda förberedde, uti stora cylindrar, som derpå försättas i rörelse omkring sin horizontela (vågräta) axel. Dessa cylindrar eller trummor hafva 9—10 fots diameter och fem fots längd, och vid hvarje ända hafva de ett fyrkantigt hål, genom hvilket man inlägger hudarne och åter uttager dem. På cylindrarnes inre yta äro starka block fästade i rigtning af radier, och deras ändamål är att kraftigt piska hudarne, för att åstadkomma en likformig fördelning af den fuktighet de ännu innehålla, samt likformigt och fullständigt åvägabringa den degartade massans upptagande och inträngande i hudarne.

Cylindrarne sättas medelst remmar i rörelse utaf en ångmaskin; man kan efter behag göra deras rörelse hastigare eller långsammare, allt efter som behandlingen mer eller mindre fortskridit. För att åstadkomma en uttorkning, hvilket ofta är nytigt, ledes den begagnade ångan från maschinen uti en stor reservoar, hvarifrån ett hufvudrör går längs arbetsrummets golf; detta hufvudrör står ytterligare i förbindelse med det inre af cylindrarne medelst rör och ihåliga axlar, och denna förbindelse kan efter behag öppnas eller afbrytas medelst å rören anbragte kranar. Efter det cylindrarne under några timmars tid — längre eller kortare allt efter hudarnes beskaffenhet och tjocklek — svängt sig omkring med hudarne, låter man dem stadna, och uttager hudarne. Man undersöker nu om uppsupningen och den delvisa uttorkningen behörigen och likformigt försiggått, samt huruvida de ännu endast ofullkomligt mättade hudarne äro tillräkligt förberedde, för att andra gången bestrykas med den degartade massan. Men förrän man företager sig detta, upphängas hudarne på en luftig ort, på det de måtte erhålla en mera likartad beskaffenhet. Derefter blifva de åter insmorde med massan, bringas ånyo tillbaka i cylindrarne och samma förfarande som förut upprepas för andra gången, ofta ännu tredje gången, hvarefter man på prof gör inskärningar i de sålunda behandlade hudarne, och dessa inskärningar måste då visa en fullkomlig likformighet uti färg och utseende, hvilket bevisar att huden fullkomligt blifvit förvandlad till läder. Efter det de fått torka något, äro de nu så till vida färdiga att de kunna uppspännas och rigtas, hvilket arbete betydligt underlättas genom detta förfarande. (Forts.)

Beskjutningen af Bomarsund.

Det var den 18 Juli, som flottorna afgingo från Barösund, der de legat för ankar alltsedan de rekognoscerade Cronstadt och der gjorde det fruktlösa försöket att förmå den ryska flottan att leverera en batalj. Tre dagar efter deras afgång kastade de ankar vid Ledsund, vid inloppet till åländska skärgården. De engelska skeppen, som afgått föregående afton fyra timmar före våra, hade redan framkommit till ankarplatsen, när vår präktiga flotta anlände och ordnade sig på en linie med den engelska. Alla med en mun berömma den snabbhet och skicklighet hvarmed dnena manöver utfördes. Seglen refvades, ankarne kastades och fartygen intogo sina platser med en punktlighet och raskhet, som i sanning äro beundransvärda, och som göra våra besättningar all heder.

Följande dagen afsändes en eskader af segel- och ångfartyg under amiral Chads befäl mot Bomarsund. Som man vet är denna fästning anlagd på den förnämsta af de åländska öarne. Hon består af en stor halfcirkelformig byggnad, upprest på hafstranden och försedd med två rader af skottgluggar, innales utgörande 108. Tre fristående skansar, anlagda på höjden ofvanom och gentemot hufvudfästningen komplettera detta fästningsverk, som är ratt aktningsbjudande, ej allenast derigenom att dess batterier äro väl betjenade af en stark besättning, beredd att kraftfullt försvara sig, utan äfven deraf att dess af granit uppbyggde murar kunna göra ett ganska starkt motstånd mot de kulor och bomber, som afskjutas mot desamma. Till större säkerhet mot de sistnämnda pjeserna är öfre ytan af fästningen betäckt med ett tre eller fyra fot djupt lager af sand.

Några timmar efter amiral Chads afseglig hörde man en stark kanonad i rigtningen åt fästningen till, och några inbillade sig deraf, att bombarderingen af fästningen redan var börjad; men en sådan förutsättning kunde svårligen medgifvas af dem som gjort sig reda för svårligheten att lyckligt genomföra ett angrepp mot fästningen utan biträde af landstigningstrupper. Man erfor också snart, att då ryssarne sågo amiral Chad och hans division nalkas deras citadell, hade de varit de första att öppna eld, som de engelska sjömännen likväl ej brydde sig om att besvara, enär fästningens kanoner, som hafva mindre skottvidd än fartygens, på långt när ej hunno fram till dem. Då amiralens uppdrag ej var att inlåta sig i någon strid, utan endast att bevaka och hindra fästningen från kommunikation med det ryska fastlandet, inskränkte han sig till att der fatta posto. Vid samma tid hade en annan afdelning af flottan, bestående af *Leopard, Odin* och *Hecla* fattat posto på en annan punkt för att afskära öarne all kommunikation sins emellan. Man

har således visshet om att besättningen på Bomarsund under de sednaste dagarne icke erhållit några förstärkningar. Sedan ryssarne förspilt ett visst antal kulor, upphörde de med sin kanonad, på hvilken engelsmännen ej svarat med ett enda skott, och som med sin rök och sitt buller ej föroraakat någon annan än garnisonen sjelf någon olägenhet.

Sedan dessa förberedelser blifvit undangjorda, hafva amiralerna sysselsatt sig med att pejla inloppen till Bomarsund och att göra officerarne och styrmännen, som skola föra in de stora skeppen af flottan, förtroliga med dessa farvatten. Till den ändan afsändes engelska skeppet *Eclair* och franska skrufskeppet *Aigle* för att anställa pejlingar på den sträcka af sex lieues som skilde hufvuddelen af flottan från citadellet. Engelska ingeniörofficerare och matroser från alla skeppen hafva varit anställda på dessa två fartyg, som utan hinder framgått ända till Bomarsund, ehuru lodet på somliga ställen ej utvisade mera än fem famnar.

De hafva följt kusten utåt på mindre än trettio meters (femton famnars) afstånd. Öboarne utkommo ur sina gårdar, byar och qvarnar för att se skeppen under deras förbifart; alla voro de klädda i rödt. Deras ansigten uttryckte nyfikenhet och rädsla Man kunde ej af deras åtbörder märka något hat eller fiendskap. De äro svenska till tänkesätt och plägseder och hysa ej någon särdeles lifiig sympati för sina husbönder ryssarne.

Ankomma framför Bomarund varsehlefvo de båda skeppen ett nytt jordbatteri, som helt nyligen blifvit anlagdt till öns ytterligare försvar. På stranden promenerade ryska soldater i allsköns ro, och man varseblef ibland dem officerare sittande till häst och affekterande att ej lemna den ringaste uppmärksamhet åt de fiendtliga skepp som lågo på två och en half mils afstånd från dem.

Hvartenda kanonskott som afskjutes mot ryssarne på Åland skall ofelbart finna genklang i Sverges bröst. Denna öflock bildade en af de intressantaste tillhörigheterna till Sverge, när den i början af detta sekel frántogs detsamma. Den största åländska ön, den på hvilken fästningen är anlagd, räknar 9000 idoga och välmående bebyggare. Åkerbruket är till och med under denna höga breddgrad blomsstrande, och jorden frambringar till öfverflöd råg och korn. Talrika boskapshjordar, särdeles hästar och får, beta i stor mängd på de vidsträckta ängarne. Fisket är indrägtigt i de talrika sunden mellan öarne, som uppgå till ett antal af mer än åttatio. Sjelfva hufvudön är redan i och för sig enganska viglig besittning, enär dess längd från norr till söder utgör 35 kilometer och bredden 30. Alla dessa fördelar öfvervägas likval af denna öflocks ypperliga läge såsom en miltärisk position. Den beherrskar inloppet till Bottniska viken, och om Sverge äfven besutte de finska kusterna, skulle de åländska öarne i dess händer vara liksom en nyckel till denna trakt. Med tillhjelp af en flotta, som vore stationerad i Bomarsund, skulle Sverge efter sitt behag kunna tillstänga det trånga haf som åtskiljer det nuvarande Sverge från Finland.

En enda olyckshändelse har fördystrat eskadrarnes svåra segling emellan de åländska ögrupperna Engelska ångskeppet Valorous har stött på en klippa och tagit läck; man har dock sedermera lyckats få det loss. Detta skepp är ett af dem som mest utmärkt sig under expeditionen i Bottniska viken."

Jernbanor på vanliga gator.

Hastighet är vår tids lösen. Isynnerhet har detta afseende på våra stora städer. Man kan med skäl säga, att jernbanorna genom den betydliga tid de inspara hafva fördubblat det menskliga lifvet. Men jernbanorna äro kostsamma och låta icke öfverallt anbringa sig. Det var hittills i högsta grad att beklaga, att en mängd personer aldrig kunde draga enskild nytta af denna hastighet, och att man t. ex. behöfde nästan lika lång tid för att t. ex. i Pari komma från Madeleine-kyrkan till Bastillplatsen, som att resa från Paris till Versailles. Denna anomali framkallade den lifliga önskan, att industrien måste för de stora städerna uppfinna ett medel, hvarigenom en likaså rask förbindelse kunde ega rum inom desamma, som från stad till stad, och denna önskan har nu en herr Loubat i Paris försökt att uppfylla medelst ett bjelkvägs-system.

Detta system, som är användbart på vanliga gator, grundar sig på en egen förening af skenor, som på ytan i stället för de hittills begagnade släta skenbanorna hafva ett verkligt hjulspår, som uti sig upptager hjulet. Dessa skenor äro fästade i lika höjd på bjelkar och det på följande sätt: Tvärträd eller bjelkar af 18 till 15 centimeter äro på ett afstånd af två metres från hvarandra fördelade tvärs öfver marken. Längsefter löpande bjelkar af samma storlek som tvärbjelkarne äro inpassade i dessa med iakttagande af vägens böjning. Dessa bjelkar äro så tillskurne att de upptaga den urholkade skenan. Skenorna hafva vanligen sex metres längd och väga hvardera 40 ℔. De fästas medelst jernstift på underbjelkarne. Spåret kan aldrig täppa sig, i det dess form, som icke erbjuder någon vinkel, hindrar att något icke dithörande fäster sig deri. Dessutom är skenans yttre rand en smula afrundad, så att den mindskar hjulens gnidning, och att de på så sätt endast hvila på en mycket smal yta. På dessa högst enkla hufvudreglor har herr Loubat grundat användningen af jernbanor på offentliga gator, och man kan förutsäga, att hans uppfinning kan och måste utsträcka sig till stora fördelar för rörelsen i befolkningens stora medelpunkt. Det erfordras i det hela ingen nivellering af marken. Befordringen sker med hästar. Man tror att detta system skall åstadkomma en hastighet af 20 kilometer i timman på fullkomlig jemn väg, och detta vore redan en betydlig tidsbesparing. Men detta är ännu icke allt. Lättheten af rörelsen framåt, tillåter att med detta transportmedel använda vagnar af de största dimensioner, och härigenom måste priset för åkningen betydligen nedsättas. Kostnaderna för väganläggningen, hvilka äro beräknade till 30,000 francs för kilometern, uppvägas mot den billighet, hvarmed man åker på densamma. Ty utom de här beräknade erfordrar vägen alls inga utgifter.

Det försök man redan gjort med bjelkväg emellan Place de la Concorde och barrière de Passy, kan anses som afgörande. Erfarenheten har redan destyrkt de goda resultat, som uppfinnaren lofvat sig af sitt system.

Vagnarne, som begagnas för passagerarnes fortkomst, äro byggda efter en storartad plan och förena i sig alla fordringar på bequämlighet och elegans. De innehålla i det inre 16 fåtöljer; på vagnens tak, som är inrättadt som ett galleri, finnas 24 sittplatser, och bak och framtill kan en platform, som omgifves af ett räckverk, rymma fem personer på hvarje sida. Således kan detta kolossa åkdon befordra icke mindre än 60 personer på en gång. Vägspåren sopas fortfarande med qvastar, så att hvarje hinder likasom på vanliga jernbanor undanrödjas. En mycket praktiskt inrättad tygel sätter kusten i stånd att genast stanna med huru stor hastighet han än kör.

Omnibus-jernbana i Paris.

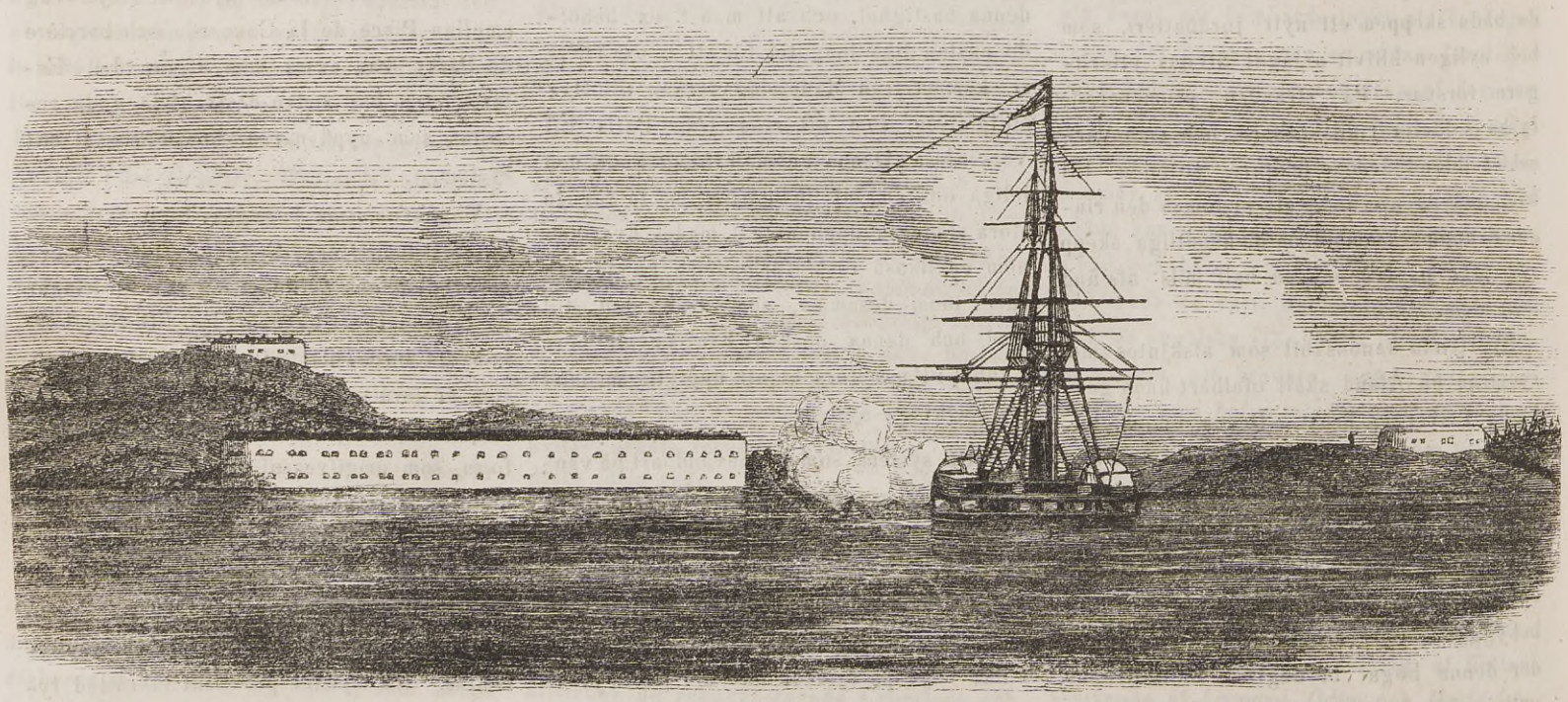

Beskjutningen af Bomarsund.

Nästa N:o utgifves den 27 Augusti.

C. Petersens Officin 1854.

Kyparen.

Novell.

"Jag säger dig en gång för alla, att det aldrig blir något utaf, François!"

"Men fader Meunier . . ."

"Tig, poike, det blir som jag sagt, min dotter skall aldrig blifva hustru till en så fattig stackare som du är. Tror du då, François, att jag har arbetat hela mitt lif, för att kasta det surt förvärfvade i halsen på en fattig stackare, som bringar min dotter så godt som intet i huset? Se dig om på annat håll, min dotter får du inte!"

"Men betänk dock, herr Meunier, att ni har större delen af er förmögenhet att tacka min far för, i det han skall hafva understödt er med råd och dåd, så som man vet att berätta i hela byn."

"Låt det nu vara slut!" utbröt Meunier häftigt. "Hvad känner du om mina spekulationer, pojke, och de understöd, hvarmed din far skall hafva bisprungit mig? Ilade han vetat att hålla på sitt, likasom jag på mitt, och icke lättsinnigt lånat ut sina penningar, så lefde han kanske ännu och vore en välmående och ansedd man likasom jag, mären Meunier i Carillon."

"Ni vill alltså icke låta beveka er och gifva mig Alice till hustru? Kunde ni blott fatta, huru högt jag älskar henne!" ropade François.

"Ar det möjligt! N-j nu är mitt tålamod slut. Packa dig bort, François! Min måg blir du aldrig, så länge du icke har tolftusen francs i fickan. Och lägg ännu en sak på hjertat: råkar jag dig ännu en gång ensam med Alice, så kan du bereda dig på smörj."

Den arme François sönderträckte en tår, som föll ned öfver hans friska kind, och smög sorgsen derifrån. Den gamle mairens sista hotelse tycktes emellertid icke på den förälskade hafva gjort synnerligt intryck; ty då skymningen utbredde sig öfver nejden, steg François öfver Meuniers trädgårdsmur och rusade in i den med doftande blommor omslingrade löfsalen. Strax derefter smög sig en qvinlig skepnad behändigt in till häcken, och Alice stod bredvid den arme François

"Jag vet allt!" snyftade flickan. "Far är ond på dig, François, och har svurit, att du aldrig skall få mig, ty du är en fattig pojke, som derjemte är så högfärdig, som om du i Carillon egde det största gods."

"Det gafs en tid, då din far höll af mig, Alice. Kommer du ännu i håg, huru han förr ofta skämtande kallade oss man och hustru, och påstod, att vi passade alldeles förträffligt för hvarandra? Allt detta är nu förbi, sedan min fader afidit och det visat sig, att han icke var någon välmående man."

"Och så den gamle, rike förpaktaren Bissot sedan! Hans anhållan om min hand blifver för hvarje dag allvarsammare, och min far gynnar denne tandlöse syndaren och vill, att jag skall skänka honom gehör. Men heldre springer jag i ån, än jag följer det fula djuret till altaret!" försäkrade Alice och stampade härvid trottsigt med sin lilla vackra fot.

"Det har fallit mig något in, min älskade," sade den unge bonden ömt, i det han slingrade armen omkring hennes lif. "Hvad tror du, om jag ginge till Paris och der försökte min lycka. Tolftusen francs skall jag ega, förr än din far vill gifva med sig; hvem vet, om icke den gode Guden kan hjelpa mig till dessa penningar!" —

"Tolftusen francs! Det är en stor summa!" suckade Alice.

"Det är väl sannt," svarade François, "men betänk mitt hjerta, huru mången fattig gosse redan förut gjort sin lycka i Paris. Den tanken vill alls inte ur mitt hufvud, sedan jag fick det bref vet från min morbror, portvaktaren Brassin, uti hvilket han uppmanar mig att komma till hufvudstaden och träda i tjenst som kypare hos fru Garnier. Och hör, Alice, är jag om tre år ännu alltid den fattige François, så må du gerna gifta dig med den gamle fule Bissot, men jag vill då lägga mig och dö." — Och François grät bittert rligen.

"Gifta mig med Bissot?" suckade Alise, under det att äfven hennes tårar flöto — "nej, min François, det gör jag aldrig. Lita fast på mitt hjerta så som äfven jag på ditt, och vill min far icke unna mig till din hustru, så ingår jag i kloster."

"Vi äro ännu unga, Alice, jag är tjugu och du sjutton år gammal. Vi vilja flitigt bedja till Gud, att han gör oss lyckliga — blifva vi blott hvarandra trogne, så kan kanske ännu allt gå bra!" —

"Du vill alltså blifva kypare i hotellet?" frågade Alice.

"Det vill jag visst! Herr pastorn vill jag bedja att taga vara på den lilla qvarlåtenskapen efter min far, och sedan vill jag lemna vår kära by, för att gå min lycka eller olycka tillmöte. Du skall blifva mig trogen, Alice, det vet jag, ty din kärlek är ju mitt lif, och den tanken, att jag sträfvar för att vinna dig, skall för mig blifva en uppmuntran i hvarje mödosam stund. Räkna inte på någon underrättelse från mig, Alice, innan de tre åren äro förbi; men då skall jag komma och säga dig, om Gud hört vår bön, eller om jag hela mitt lif skall förblifva en stackare!"

"Alice!" skallade från gården faderns grofva röst, och de älskande foro ifrån hvarandra.

Några dagar senare vandrade François med en lätt rensel på ryggen till prestgården, för att taga afsked af sin gamle, vördade lärare. Gubben motog ynglingen med en vänlig handtryckning.

"Du vill alltså lemna vår lilla lugna by, min son, för att på annat håll söka din lycka?" började den gamle presten. "Må Gud leda dig, att det fromma frö, som jag nedlaggt i ditt rena, oförderfvade hjerta, icke må gå under i hufvudstadens vilda, lastfulla lif. Haf alltid Gud för ögonen och i hjertat och tänk ofta på de lärdommar, jag gifvit dig, så skall du blifva en god menniska. Din lilla förmögenhet, som utgör ungefär tusen francs, skall jag för öfrigt troget förvalta."

"Jag har ännu en bön på hjertat, vördige herre!" sade ynglingen sorgset.

"Och den är, min son?"

"Ni känner ju min kärlek till Alice Meunier, den är orsaken, att jag lemnar hemmet, för att gå en oviss framtid tillmöte. Öfverför den faderliga vänskap, som ni alltid visat mig, på den stackars Alice, var för henne ett vänskapligt stöd och rådgifvare och om jag icke om tre år kommer tillbaka, så trösta det arma barnet!" snyftade François.

"Nog känner jag din dygdiga böjelse," sade gubben leende, "men betänk blott min son, att en yngling vid tjugo år icke behöfver att förhasta sig med giftermål. Var flitig, sparsam och redlig, så kan du kanske inom några år samla dig en liten förmögenhet, och kommer du då till Alices far, så torde han kanske låna dina önskningar ett villigare öra."

"Men Bissot, den gamle, rike förpaktaren friar till Alice!" jemrade den unge bonden.

"Jag kan icke tro, att Meunier vill gifva den gamle mannen sin unga dotter till hustru," trösta de presten. "Och nu, François, drag med Gud din bestämmelse tillmöte, var from, redlig och flitig, och må Guds öga alltid vaka öfver dig!"

Gråtande lemnade François den ärevördige presten, och vandrade bort från den kära byn, der han så länge varit lycklig. Ännu en gång blef han stående på backen, som tillät honom sista utsigten öfver Carillon, och bad Gud i en innerlig bön, att för honom bibehålla Alices lif; derpå ilade han raskt framåt vägen, som förde till det aflägsna Paris.

Efter några tröttande dagmarscher såg François en afton den ofantliga hufvudstaden, och blickade förvånad på den husmassa, som låg utbredd framför honom. Han satte sig under ett litet träd, framtog sitt aftonmål och förtärde det med gladt hjerta, ty målet för hans resa, källan, ur hvilken hans lycka skulle flyta, låg nu framför honom.

"Så har jag då nu kommit fram, frisk och förhoppningsfull," utbröt han, "men huru skall jag en gång återvända derifrån? Lycklig och välmående, eller fattig och föraktad?"

"Det kommer helt och hållet att bero af dig sjelf, pojke!" sade en stämma bakom François.

Öfverraskad vände sig den unge bonden och såg en lång man, som satt några steg ifrån honom i gräset och lugnt rökte sin pipa.

"Ni har lyssnat på mig, herre?"

"Åtminstone har jag hört, hvad du pratade med dig sjelf," svarade mannen med pipan. "Du vill alltså göra din lycka i Paris, bonde? Då måste du börja med förnuft, ty tro mig, den staden är uppfylld med de bästa pojkar, som kommit till Paris i samma afsigt som du. Har du tagit bra penningar med dig?"

"Jag är en fattig gosse, herre, min hela kassa består i några få francs."

Främlingen tog några duktiga drag ur sin pipa. "Det skulle icke vara så illa för dig, pojke," började han, "om du hade en vän, som till en början kunde göra dig bekant med lifvet i Paris. Jag intresserar mig för dig, du är en vacker, glader pojke, och sådana kunna begagnas — kanske kunde jag finna för godt att taga dig under min ledning och uppsigt."

"Gud löne er för det, herre, att ni hyser så mycken godhet för en fattig pojke; men vet, jag har i Paris en morbror, portvaktaren Brassin i fru Garniers hotell, till honom vill jag, alldenstund han lofvat att rekommendera mig till kypare hos sin matmor."

"Honom finner du numera icke i dag," sade främlingen, "men jag kan för natten rekommendera dig ett härberge, som icke har sin like i Paris. Du kan der i muntert sällskap lefva ganska billigt så länge dig lyster."

"Ni är mycket god, min herre!"

"Om du tillåter, min son, så skall jag i ditt sällskap återvända till staden. Föröfrigt får jag nämna, att jag är sergeant Callier, en gammal krigare, som efter slaget vid Jena blef tvungen för många sår att taga afsked. Men det blir nu på tiden, pojke, att bryta upp!"

De begge reste sig och gingo till staden; men den öfverlyclige François ansåg det för ett godt tecken, att han vid sitt intågande i densamma redan hade funnit en vän, som hade lofvat att bistå honom med råd och dåd. Under vägen berättade han alltså den gamle krigaren alla sitt lifs små sorger och fröjder, och förteg icke heller för honom sin kärlek till Alice.

"Det är dumt tyg," sade den gamle soldaten. "Jag slår vad, att innan du varit en månad i den stora staden, har du glömt den lilla landsbygåsen och kysser då en fin parisiska med lockar och befjedrad hatt; o jag känner sådant!"

"Huru kan ni tro det, sergeant Callier?" utbröt ynglingen rodnande. "I hela mitt lif kan det aldrig falla mig in att älska någon annan flicka än Alice Meunier!"

"Det är bra, pojke, men låtom oss nu taga af till venster, så komma vi in på Poissonnièregatan, och icke långt derifrån är min väninna, fru Mabels hotell, hvarest du skall få lära känna ett gladt och angenämt sällskap. Föröfrigt råder jag dig, François, att i Paris icke förundra dig öfver något, eller öppet visa din förvåning, annars skall man genast i dig igenkänna den okunnige bonden och skratta ut dig. Menniskorna i stora städer äro nu en gång af annat slag än I inskränkta bönder — och — glöm icke denna natt, min son, — den som lefver bland vargar, får tjuta med dem!"

Sergeanten hade nu med sin unge ledsagare kommit till en smal gata, hvars osnygga, förfallna hus voro omgifne med en illaluktande ånga, som trängde ut igenom fenstren och från åtskilliga gårkök. Framför ett dylikt stannade Callier och drog sin skyddling med sig in igenom en mörk förstuga. Snafvande och stapplande hunno de slutligen fram till en gård, så liten, att den visade sig som ett smalt rör emellan byggnaderna, och härifrån skuffade sergeanten ynglingen några trappsteg ned i ett temligen stort rum, som matt upplystes af lågan från en tranlampa.

"God afton, mor Mabel! Gif mig ett glas genever och äfven ett till denna lilla gåsungen här, så att vi må kunna klinga med hvarandra på vår lyckliga ankomst till Paris," befallde sergeanten en gammal, vederstygglig qvinna, som satt hopkrupen på en bänk bredvid kaminen.

"Hvad är då det för en pojkvalp ni knipit, sergeant?" frågade den gamla, i det hon ur en stor stenkruka slog upp det begärda bränvinet.

"Det är en bondpojke från provinsen, som vill göra sina studier i Paris. Min vän François vill bo några dagar här, mor Mabel, och jag hoppas, att den unge mannen skall finna det förträffliga rykte, edert hotell åtnjuter i Paris, till alla delar rättfärdigadt."

"Utan tvifvel, sergeant, han skall nog bli nöjd! Tagen plats, mina herrar, och ni, unge man kan lemna mig ert resbylte, för att förvaras."

Den lättrogne François lemnade sin egendom till mor Mabel, som dermed aflägsnade sig och kom snart tillbaka med några karlar, som med gladt jubel helsade sergeanten som en vän, den der efter lång frånvaro återkommer i sina vänners krets. Sergeanten kastade ett femfranksstycke till mor Mabel och befallde henne att ställa den stora stenkrukan med genever på bordet, emedan han tänkte att efter sin lyckliga återkomst undfängna sina gamla vänner.

"Men hvar äro Grace, Jeanette och de andra skönheterna?" frågade en af karlarne.

"De hålla ännu på med att kläda sig, Blodöga!" svarade mor Mabel.

"Nå drick, François," sade sergeanten, i det han åt ynglingen fyllde ett glas med bränvin. "Kom ihåg, att du är i Paris, hvarest man lefver något mera ogenerad än i edra byar. Klingen, J herrar! På välgång för vår unge vän, en förträfflig ekonom från Cardenon!"

"Carillon!" rättade François.

"Eller Carillon, det gör intet till saken," fortfor sergeanten. "Men i botten måsten J dricka alla tillhopa, en dålig karl, som icke tömmer sitt glas!"

"Hans skål;". skrålade karlarne: "i botten, i botten!"

Med möda sväljde François bränvinet, han kände, huru den starka drycken steg honom i hufvudet, men sergeanten fyllde åter hans tömda glas.

Under det att karlarne anlitade genevern, öppnades en fallucka, som var anbragdt i rummets tak, en stege nedsläpptes och trenne fruntimmer, fula som lasten, stego ned i rummet, högt helsade af de supande karlarne.

"Kom hit, hulda Grace!" ropade Blodöga. "Redan länge har jag trånat efter dig, men mor Mabel sade, att du ännu icke sofvit det sista ruset af dig."

"Jag tackar för din uppmärksamhet, Blodöga," svarade flickan, "men jag vill nu sätta mig hos den lille, blyge främlingen, som

i dag för första gången bor i vårt botell. Gif plats, vackra pojke, den sköna Grace vill sitta vid din sida, och om du behagar mig och icke under ruset alltför mycket misshandlar mig, vill jag upphöja dig till min älskare."

"Jag tackar, mamsell," svarade François förskräckt, "jag har redan fästmö, en liten vacker flicka, som hetter Alice Meunier."

"Blygs du inte, min vackre bondlurk, du är allför ogalant, och till straff för din grofhet skall du gifva mig en kyss; men låtom oss först dricka ett glas genever på framgång för vår unga kärlek!"

Med dessa ord tog Grace ett fyldt glas och tömde det i ett drag. Sergeanten tvingade François att göra detsamma.

"Ha, ha, I äro ena lustiga ena, I Parisare," skrattade den halfdruckne ynglingen, "om Alice såge mig här, eller våran kyrkoherde! — Låt bli, Grace! du biter ju sönder min kind!"

"Gå du mans på, Grace, så att han förlorar hemsjukan. Sup ut, barn, mor Mabel får bringa en ny flaska," ropade sergeanten.

"Vi äro hjertligt glada, sergeant, att vi ha dig åter. Måtte en orkan krossa alla galérer, som djefvulen sielf uppfunnit. Vet du redan, huru vi handskades med den lilla, gamla frun på Bessiere-gatan — — det var en präktig affär!" —

"Håll din trut, Dödgräfvare — sådana saker måste man glömma. Men sup då, François, hör på, Alices skål! Skål för den skönaste flickan i Carillon!"

"Jag tackar, sergeant, hennes skål, det söta barnet!" svarade den rusige François, tömmande sitt glas. "Ack Grace, huru ful är icke du, vid Gud, en riktig nattugla!" —

En förfärlig örfil var Graces svar, och som hade till följd, att den unge bonden tumlade från stolen och under bordet. Sällskapet skrattade, och Grace, sedan hon ytterligare gifvit sin ohöflige granne några sparkar, tog plats bredvid Blodöga.

"Är bondlurken färdig?" frågade sergeanten halfhögt.

"Han är död och begrafven!" svarade Dödgräfvaren.

"Nå väl, så låt honom ligga i fred," fortfor sergeanten, "jag behöfver nu icke genera mig för hans skull. I veten alltså, mina vänner, att jag i går natt återkommit frisk och färdig till Paris, sedan jag utan min vaktares tillåtelse aflägsnat mig från Toulons träpalats. Det fordrades beslutsamhet, barn, att komma undan från bagnon — men det lyckades. Vi skola nu återtaga våra arbeten gemensamt, och för att I kunnen se, att jag ännu är den gamle, så skola vi redan i morgon natt göra en affär. Förberedelserna äro redan träffade, jag har blott ännu ett litet besök att aflägga, för att underrätta mig om ett ungt dumbufvuds lefnadssätt, och snart derefter kunna vi raffla om dukater."

"Du är en juvel, sergeant, och vi hafva först erkänt ditt oersättliga värde, då vi saknade dig. Intet enda arbete af vigt kom till utförande. Några ur, sidendukar och magra börsar voro resultatet af alla våra bemödanden, så att vi nästan måste svälta. Men nu, då den gamle beslutsamme anföraren åter står i spetsen, och som for en rask knifstöt eller användandet af en god hampygla icke gör stora betänkligheter, skall våra affärer åter florera, och våra finanser skola erfara en gynsam förändring," sade Dodgräfvaren.

"Och hos hvem skola vi instundande natt aflägga ett besök?" frågade Blodöga.

"Vid gatan St. Honoré bor en gammal, rik man ensam och indragen med sin betjent — men den fulla bonden under bordet sofver väl också verkligen?" frågade sergeanten.

"Han sofver sött!" svarade Grace, i det hon med foten sparkade på François.

Den unge bonden hade väl förtärt mycket bränvin, men dock icke så mycket, att han helt och hållet förlorat medvetandet. Då derför den uppretade flickan medelst en örfil kastat honom under bordet, blef han liggande och låtsade vara helt och hållet öfverlastad dels för att undvika Graces vämjeliga ömheter och dels äfven för att slippa besvara uppmaningarne att supa. Med förfäran hörde han af bofvarnes samtal, i hvilket sällskap han råkat, och inseende, att hans lif berodde af hans slughet, tog han det parti att spela en öfverlastads rôle.

"Men hvarför har ni bragt hit denne bonde, sergeant? Har han pengar på sig?"

"Det har han icke, Blodöga, men vi kunna begagna pojken. Han skall anställas som kypare i den gamla, rika fru Garniers hotell. Kunna vi genom vin och flickor förföra den vackra, oförderfvade ynglingen, skall han blifva vår, och då äro vi säkra på den gamlas tunga penningskrin — men förblir han en ärlig bondpojke, så skall jag, hans faderlige vän, snart få tillfälle att tillräckligt lära känna den gamla Garniers hus och lefnadssätt, för att hjelpa den gamla damen af med omsorgen för sina rikdomar. Mor Mabel, jag gör er ansvarig, att intet kommer bort af bondens bylte, äfven måste ni denna natt gifva honom en god säng."

"Allt som ni vill, sergeant!" kraxade den gamla värdinnan.

"Nå så hören då, Blodöga och Dödgräfvare, hvad jag bestämt för nästa natt," fortfor den förrymde galérslafven. "På slaget tolf i morgon natt ären I på gatan St. Honoré, framför huset nummer 27. I skola på vårt vanliga tecken smyga er fram till huset och mottaga det byte, som vi med ett tåg släppa ut igonom fenstret. Medan Likfinger och jag en stund snoka omkring i lådor och skrin, bären I dot mottagna godset till mor Mabel. Det är eder förrättning för nästa natt; med den gamle herren och hans betjent skola jag och Likfinger lätt blifva färdige."

"Men då kommer väl Likfinger att få en större andel i bytet, än vi!" — brummade Dödgräfvaren.

"Visserligen," svarade sergeanten, "men derför utsätta vi oss också för större fara, ty jag tror icke, att vi komma ifrån saken med mindre än kuif och snara."

"Sergeanten har rätt," ropade Blodöga." Hvad kommer det väl an på några hundra frank, sedan vår gamle, djerfva anförare kommit tillbaka. Nödens tid är nu öfver! Föröfrigt behöfver Likfinger äfven pengar, alldenstund han skall bortgifta en af sina dottrar!"

"Lofvar du mig en ny mössa, Blodöga, om I i morgon ären lycklige?" frågade Grace.

"Den skall du få, min engel, och den vackraste som kan erhållas! Men vi glömma ju att supa — fyll alla glasen. Lefve vårt djerfva, lustiga skrå!"

Nu började en orgie, som pennan icke kan skildra, och som varade till den inbrytande morgonen. François hade förblifvit lugn på sitt hårda läger och först då tjufhålans värdinna vid den inbrytande dagen blifvit uppmärksam på honom, tog sergeanten ynglingen i armen, för att ruska honom vaken.

"Hvad står på? Hvad viljen I?" ropade François uppfarande. "Hvar är jag då? På golfvet, under bordet — huru kom jag hit?"

"Du hade tittat något för djupt i glaset, min lustiga pojke!" skrattade sergeanten. "Nå, det skadar inte, du är ju man, och det en vacker en på köpet!"

"Men hvarför ha'n I icke bragt mig i säng?" frågade François. "Jag känner i sanning icke till mina leder för det hårda sängställets skull!"

"Derför måste du nu gå in i ditt näste, du lustiga kamrat, och sofva dugtigt ut. Om några timmar skall jag väcka dig, för att visa dig Paris."

”Vet ni, sergeant, att jag skulle tycka mera om att en stund komma ut i friska luften, ty här är det fasligt qvaft. Låt öppna dörren för mig, så är jag här tillbaka om en timme.”

”I Paris finnes ingen frisk morgonluft, min son. Lägg du dig blott i sängen, och njut några timmars hvila, så skola vi göra en promenad och sedan spisa middag hos mor Mabel — jag har redan sett den feta gås, som den vördiga frun i dag sätter på bordet.”

François infördes af mor Mabel i en liten kammare med säng, och den gamla önskade ynglingen söt sömn, i det hon ömt nöp honom i kinden. François kastade sig på sängen, men ingen sömn kom öfver hans ögon; det brott, som instundande natt skulle begås, stod i förfärande bilder för hans inbillning och han bråkade sin hjerna med hvad han skulle taga sig till, för att göra röfrarne oskadliga. Att sergeanten betraktade honom med misstrogna blickar, hade han redan märkt, och han var äfven öfvertygad, att han, sergeanten, skulle några dagar hålla honom qvar i röfvarkulan och icke lemna honom ur sigte. Under det han sålunda låg funderande på sängen, föll hans blick på en bred hylla, som drog sig längs med väggen, och var betäckt med gamla koppar, fat och andra dylika saker, bland hvilka äfven befann sig ett gammalt söndrigt skrifdon. Hastigt sprang François upp, tog ned skrifdonet, uppblandade med några droppar vatten det intorkade bläcket och var så lycklig, efter något letande i en gammal bok, att äfven finna ett hvitt pappersblad.

”Gud välsigne dig, snälle kyrkoherde, som lärt mig skrifva!” utbröt ynglingen. ”Genom denna konst skall jag med himmelens bistånd kanske lyckas att hindra ett brott och öfverlemna röfrarne i rättvisans händer.” Derefter skref han följande rader:

”Instundande natt skola röfvare göra inbrott i huset N:o 27 vid gatan St. Honoré, för att mörda en gammal herre, som der befinner sig ensam med sin betjent. Det röfvade vilja de vid midnattstid med ett tåg fira ned på gatan, hvarest tvenne medhjelpare skola mottaga detsamma och bringa det till sin tjufhåla.

François Duprès från Carillon, efterfrågas i fru Garniers hotell.

François hopvek papperet, stack det i fickan, och sedan han ställt skrifdonet på sin plats, lade han sig nöjd till hvila och sof lugnt tills han väcktes af sergeanten.

”Vak upp, pojke!” ropade bofven, ”vi skola taga oss en liten promenad, så att du kan lära dig att andas pariserluft.”

”Om jag får be er, sergeant, så för mig till fru Garniers hotell; jag längtar mycket att få se min slägtinge,” bad François.

”Dit skall du snart nog komma, min son, men jag har fattat godhet för dig och önskar att göra dig väl. Tvifla icke, François, att jag har den allvarligaste afsigt att göra dig välmående och lycklig, så att du kanske inom ett år kan äkta din Alice.”

”Ni vill göra mig lycklig och välmående?” frågade François, i det han med tillgjord förvåning betracktade sergeanten.

”Hvarför icke, pojke? Jag kan mera än du tror. Vill du följa mig i allt hvad jag tillråder dig, så kan du till och med bli en förnäm man — dock derom skola vi tala längre fram; kom nu med mig, så skola vi gå till gatan St. Honoré, der jag har ett uppdrag att uträtta.”

Sergeantens yttre hade sedan i går betydligen förändrat sig. Han bar en svart, lockig peruk och upp öfver hakan drog sig en hög kravatt. Hans bruna rock var försedd med förgylda knappar och ur vestfickan hängde en guldkedja med tvenne stora signeter. I högra handen bar bofven ett tjockt spaskrör med stor silfverknapp.

Vid sergeantens sida genomvandrade François flera gator, tills den förre stannade framför ett hus och ryckte i klocksträngen. Strax derefter hördes långsamma fotsteg i förstugan, och en gammal betjent öppnade dörren. François varseblef att huset bar nummer 27; här bodde alltså de offer, som instundade natt skulle falla för röfrarnes händer.

”Är herr d’Aligne hemma?” frågade bofven.

”Min herre har gått ut, och öfverhufvud är han sällan att träffa hemma på förmiddagen. Om ni önskar tala med honom, så gör ni bäst att söka honom om aftonen,” svarade betjenten.

”Det gör mig utsägligt ondt,” sade sergeanten. ”Jag har till herr d’Aligne en högst angenäm underrättelse från hans syster i Poitiers, och tror, att det först kan blifva mycket sent, då jag får tillfälle att besöka eder herre. När brukar herr d’Aligne gå till hvila?”

”Strax efter klockan tio,” svarade betjenten.

”Var då god att anmäla mitt besök emellan klockan nio och tio, ty som sagdt, jag brinner af begär att få meddela honom mitt angenäma uppdrag. Rekommendera mig hos er herre, mitt namn är Jean Mousson, fabrikör från Toulon!”

”Huru kallade ni er för betjenten, sergeant?” frågade François, i det han härvid satte upp ett mycket våpigt ansigte.

”Jag gaf mig min moders namn, som var en väninna till herrn, ochdå kan han genast förstå, att han har att påräkna ett efterlängtadt besök.”

”Åh, se der, herr sergeant! se denna butik med de utsöktaste delikatesser. Den som dock vore nog rik, att en gång här kunna spisa sig rigtigt mätt!”

”Vi hafva ännu icke njutit någon frukost, François; låtom oss gå in och tag för dig, hvad du tycker om; naturligtvis som min gäst. Underkast dig min ledning, och du skall snart hafva så mycket penningar, att du hvarje dag kan proppa din mage full med delikatesser. Följ mig pojke!”

Den sluga François var hänryckt. Han hade i butiken varseblifvit tvenne officerare, och trodde sig kunna sticka sin biljett till dem. Sergeanten begärde en flaska vin, och lät framsätta det bästa, som fanns.

”Ät min pojke, om det smakar dig!” sade sergeanten, fyllande glasen.

”Se här!” utbröt en af officerarne, i det han lemnade sin kamrat en tidning, ”der har åter en galèrslaf rymt, och det en af de farligaste, sedan han dödat uppsyningsmannen. Här står hans signalement: Här kortklippt, näsa spetsig, ansigte magert, vext lång, — nå, den kan icke komma långt!”

François märkte, att sergeanten rodnade lätt vid officerns anmärkning och rykte sin stol så, att han vände begge soldaterna ryggen; men derefter fortfor han att spisa med lugn och requirerade en butelj vin till. Sedan äfven den blifvit tömd, framtog bofven sin fyllda börs och lade ett guldmynt på bordet.

”Icke sannt, detta lif behagar dig?” hviskade sergeanten. ”Nå, om du är en förnuftig pojke, skall du få det likaså bra som jag.” Med dessa ord grep röfvaren efter sin hatt och reste sig — och nu, då denne gick några steg före honom ur butiken, grep François darrande i fickan, framtog biljetten, och tryckte den i handen på en af officerarne. Förvånad tittade denne upp, men François var som en blixt vid sergeantens sida, och ett ögonblick senare med denne försvunnen emellan den lifliga rörelsen på gatan. De vände nu begge tillbaka till tiuflogiet, och François, glad öfver att hans plan lyckats, visade en munterhet, som gaf sergeanten hopp, att det lättjefulla lifvet skulle behaga den unge, vackre landtmannen, och att han snart skulle blifva en skälm. (Forts.)